

Kvalita života adolescentů se syndromem krátkého střeva na parenterální výživě cévním přístupem Broviac

Mgr. Lenka Urbášková¹, Mgr. Daniela Bartoníčková¹, Mgr. Jana Chromá, Ph.D.²

¹Ústav ošetrovatelství, Fakulta zdravotnických věd, Univerzita Palackého v Olomouci

²Ústav ošetrovatelství a porodní asistence, Lékařská fakulta, Ostravská univerzita v Ostravě

Cílem studie bylo zjistit kvalitu života adolescentů (13–18 let) s cévním přístupem Broviac, používaným pro parenterální výživu při syndromu krátkého střeva. Výzkum probíhal během pandemie covidu-19, formou on-line polostrukturovaných rozhovorů se 7 účastníky. Data byla analyzována interpretativní fenomenologickou analýzou a rozdělena do pěti kategorií: fyzická oblast, psychická oblast, interpersonální vztahy, každodenní život a prostředí. Výsledky ukázaly negativní dopad cévního přístupu a parenterální výživy na kvalitu života, zejména v oblastech pohybu, vzdělávání, společenského života a sebepojetí. Přesto účastníci vykazovali adekvátní sociální a emoční oporu. Klíčovou roli vnímání kvality života hraje osobní přístup k onemocnění. Studie zdůrazňuje potřebu individuální podpory pro tyto adolescenty.

Klíčová slova: kvalita života, adolescenti, cévní přístup Broviac, parenterální výživa, syndrom krátkého střeva.

Quality of life of adolescents with short bowel syndrome on parenteral nutrition with a broviac catheter

The aim of the study was to evaluate the quality of life of adolescents (aged 13–18) with a Broviac catheter, used for parenteral nutrition in the context of short bowel syndrome. The research was conducted during the COVID-19 pandemic through online semi-structured interviews with seven participants. Data were analyzed using interpretative phenomenological analysis and categorized into five domains: physical area, psychological area, interpersonal relationships, daily life, and environment. The results revealed a negative impact of the Broviac catheter and parenteral nutrition on quality of life, particularly in the areas of mobility, education, social life, and self-concept. However, participants reported adequate social and emotional support. Personal attitudes towards the condition play a crucial role in perceived quality of life. The study emphasizes the need for individualized support for these adolescents.

Key words: quality of life, adolescents, Broviac catheter, parenteral nutrition, short bowel syndrome.

Úvod

Parenterální výživa představuje zásadní způsob podávání živin mimo zažívací trakt, kdy jsou živiny přiváděny přímo do cévního systému. Nejčastější indikací této metody je syndrom krátkého střeva, tvořící přibližně

40% případů, dále ileózní stavy, těžká malabsorpce, akutní pankreatitida či jiné kritické stavy s dysfunkcí trávicího traktu (1, 2). Specifickými důvody pro parenterální výživu mohou být také neonatologické indikace či například kardiální, renální a jaterní selhání (3).

DECLARATIONS:

Declaration of originality:

The manuscript is original and has not been published or submitted elsewhere.

Ethical principles compliance:

The authors attest that their study was approved by the local Ethical Committee and is in compliance with human studies and animal welfare regulations of the authors' institutions as well as with the World Medical Association Declaration of Helsinki on Ethical Principles for Medical Research in Human Subjects adopted by the 18th WMA General Assembly in Helsinki, Finland, in June 1964, with subsequent amendments, as well as with the ICMJE Recommendations for the Conduct, Reporting, Editing, and Publication of Scholarly Work in Medical Journals, updated in December 2018, including patient consent where appropriate.

Conflict of interest and financial disclosures:

None.

Funding/Support:

None.

Cit. zkr: *Pediatr. praxi.* 2025;26(2):138-142

<https://doi.org/10.36290/ped.2025.027>

Článek přijat redakcí: 16. 1. 2025

Článek přijat k tisku: 17. 2. 2025

Mgr. Daniela Bartoníčková

bartonickovadaniela@gmail.com